

> Retouradres Postbus 20701 2500 ES Den Haag

Bestuursstaf

Directie Communicatie

Locatie

Den Haag - Plein-
Kalvermarkt.
Kalvermarkt 32
's-Gravenhage

Postadres

Kalvermarkt 38
2511 CB 'S-GRAVENHAGE
MPC 58B

Contactpersoon

Kap mr. R.J. Stap
WOB-functionaris

www.defensie.nl

Onze referentie

BS2021023053

Bijlagen

7

*Bij beantwoording, datum,
onze referentie en onderwerp
vermelden.*

Datum 11-11-2021
Betreft Besluit op uw Wob-verzoek

Geachte [redacted],

Bij brief van 25 augustus 2021 heeft u een verzoek ingediend als bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). In uw verzoek vraagt u naar alle documenten over de (geannuleerde) *fly by* tijdens de Formule 1 die plaatsvond op 5 september jl. Uw verzoek beperkt zich qua tijd tot de periode 15 juli 2021 tot en met 25 augustus 2021.

In de zoekslag naar documenten zijn onder meer documenten aangetroffen over de besluitvorming van de *fly by*, de annulering daarvan en interne correspondentie over externe communicatie. Van deze documenten is een inventarislijst opgesteld, die als bijlage bij dit besluit is gevoegd. In dit besluit verwijs ik naar de corresponderende nummers op de inventarislijst.

Besluit

Document 1 betreft een fiche dat bestemd was voor de Commandant Luchtstrijdkrachten en diens plaatsvervanger. Naar aanleiding hiervan is besloten om de *fly by* tijdens de Formule 1 te laten plaatsvinden, met uitzondering van de genoemde helikopters. Dit document besluit ik deels openbaar te maken.

Een e-mail over de achtergrond van de *fly by* (document 2) en een beslisnota over antwoorden op Kamervragen naar aanleiding van de *fly by* (document 3) besluit ik eveneens deels openbaar te maken. Document 4 betreft conceptantwoorden op de Kamervragen, die uiteindelijk niet verstuurd zijn, vanwege het feit dat de *fly by* geannuleerd werd. Omdat dit document in concept is, besluit ik het niet openbaar te maken.

De notulen van de ministerstaf (document 5) maak ik ten dele openbaar voor zover het betrekking heeft op de besluitvorming om de *fly by* te annuleren. Document 6 en 7 over externe communicatie besluit ik deels openbaar te maken.

Eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

In de documenten staan persoonsgegevens van medewerkers, zoals hun namen en e-mailadressen. Deze persoonsgegevens heb ik op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob onleesbaar en dus niet openbaar gemaakt. Deze medewerkers treden niet wegens hun functie in de openbaarheid. Het belang van de eerbiediging van hun persoonlijke levenssfeer weegt daarom zwaarder dan het belang van openbaarheid.

Intern beraad met de daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen

Documenten kunnen zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad. Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat onder het begrip 'documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad' onder meer moeten worden begrepen: nota's van ambtenaren, correspondentie tussen de onderdelen van een ministerie en tussen ministeries onderling, concepten van stukken, agenda's, notulen, samenvattingen en conclusies van interne besprekingen en rapporten van ambtelijke adviescommissies.

Bestuursstaf

Directie Communicatie

Datum 11-11-2021

Onze referentie
BS2021023053

Artikel 11, eerste lid, van de Wob bepaalt dat uit documenten die zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad, geen informatie wordt verstrekt over persoonlijke beleidsopvattingen. Dergelijke opvattingen worden niet openbaar gemaakt omdat een zekere mate van veiligheid en vertrouwelijkheid noodzakelijk is om te kunnen komen tot een effectieve besluitvorming.

In documenten 4, 6, 8 en 9 wordt onder meer de beantwoording van vragen door medewerkers van het ministerie afgestemd. De antwoorden in deze documenten zijn nog aan verandering onderhevig en zijn dus aan te merken als concept. Doorgaans worden enkel definitieve versies van documenten openbaar gemaakt. Conceptdocumenten bevatten persoonlijke beleidsopvattingen voor zover deze afwijken van het definitieve document. Documenten 4, 8 en 9 maak ik om deze reden niet openbaar. In document 6 is op pagina 1 een concepttekst onleesbaar gemaakt.

Tot slot is op pagina 1 in document 7, dat is opgesteld voor intern beraad, een passage op grond van artikel 11, eerste lid, van de Wob onleesbaar gemaakt. De passage bevat een persoonlijke opvatting van een ambtenaar. Ik acht het niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering als nog niet vaststaande of geformaliseerde ideeën en standpunten openbaar worden gemaakt en zo eventueel zelfstandig worden betrokken in de publieke discussie.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

De Minister van Defensie
voor deze
De Secretaris-Generaal,

mr. G.E.A. van Craaikamp

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na bekendmaking van dit besluit bezwaar indienen bij de Minister van Defensie. Het bezwaarschrift dient te worden gericht aan DienstenCentrum Juridische Dienstverlening, Commissie advisering bezwaarschriften Defensie, Postbus 90004, 3509 AA Utrecht. Het bezwaarschrift moet zijn ondertekend, een dagtekening bevatten en van de naam en het adres van de indiener zijn voorzien. Uit het bezwaarschrift moet duidelijk blijken tegen welk besluit en op welke gronden bezwaar wordt gemaakt.

Inventarislijst

[illegible]

Intentie

Met dit fiche wil ik u informeren naar de plannen voor participatie van de KLu bij de Dutch Grand Prix (DGP) van 2021 en hiervoor toestemming te vragen. Aanleiding voor het fiche is de mogelijk negatieve beeldvorming die kan ontstaan bij de Bestuurstaf in Den Haag omdat CLSK, ondanks financiële tekorten wel dit grote evenement ondersteunt.

Inleiding

In 2019 zijn afspraken gemaakt met 'Sport Vibes', het bedrijf dat de Dutch Grand Prix (DGP) op Zandvoort namens "Formula One management"(FOM) organiseert. Deze afspraken gingen over participatie van het Orkest Koninklijke Luchtmacht en een fly by. Dit betrof de DGP van 3 mei 2020, die vanwege COVID-19 is afgeblazen.

Inzet KLu

In 2021 zal hoe dan ook de DGP op 5 september plaatsvinden. Met of zonder publiek. De gesprekken over deelname door de KLu zijn ook weer opgepakt.

Het is stilaan traditie geworden dat bij grote sportevenementen, zoals de formule 1, maar ook bij belangrijke voetbalwedstrijden fly by's worden verzorgd. Bijvoorbeeld de fly-by van de Red Arrows voorafgaand aan de EK finale over het Wembley stadion. Die internationale exposure (dit evenement wordt wereldwijd op televisie uitgezonden) is voor ons als luchtvaart liefhebbers, en voor het gemiddelde publiek fantastisch, maar kan ook een keerzijde hebben.

Ondanks dat de vliegreuen die gemaakt worden om dit te kunnen doen passen in het oefenprogramma, kan negatieve beeldvorming ontstaan. Bijvoorbeeld dat gemeenschapsgeld gebruikt wordt om de show te stelen, dat er teveel fossiele brandstoffen worden verspild door deze actie of dat de Formule 1 op zichzelf al te veel dB's aan geluid produceert. In ieder geval moet voorkomen worden dat dit tot "gefronste wenkbrauwen" in Den Haag leidt. Aan de andere kant; de Luchtmachtdagen van 2021 zijn afgelast, waardoor we publieke presentatie en exposure missen. We moeten echter goed kijken of onze inzet proportioneel en uitlegbaar is.

Tot nu toe zijn er met de organisatie van de Grand Prix, de gemeente Zandvoort en de MLA afspraken gemaakt over een fly by met vier helikopters en vier F35's. De fly by van DHC betreft alle vier de types helikopters wat CLSK de mogelijkheid biedt om deze bijzondere formatie te oefenen maar ook de veelzijdigheid te laten zien. Mission Commanders zijn aangewezen en alle instanties hebben toestemming gegeven / vergunningen verstrekt.

Verder gaat het orkest Koninklijke Luchtmacht samen met [REDACTED] de volksliederen spelen. De roadshow met de F-35 simulator zal op het evenemententerrein in Zandvoort zelf ingezet worden. De toezeggingen die zijn gedaan, kunnen uiteraard worden aangepast of afgezegd. Vanwege de gevoeligheid zoals hierboven beschreven, willen we deze graag aan u voorleggen voor formele besluitvorming.

Advies

- Instemmen met het uitvoeren van de fly-by met 4x helikopter + 4x F35 ;
- Instemmen met optreden Orkest koninklijke Luchtmacht en inzet roadshow¹
- Zorg dragen dat een vertegenwoordiger vanuit CLSK/DO proactief communiceert met het voorportaal van CDS, DCO en DGB.

¹ Vanwege financiële druk is besloten de roadshow CLSK vanaf 2022 niet meer in te zetten. Dit zou de laatste inzet van de simulator F-35 zijn.

From: [REDACTED], BS/AL/DGB/DMV/VRZMLAPN
Sent: woensdag 28 juli 2021 11:23
To: [REDACTED], CLSK/PLV C-LSK/DO/NASOC
Cc: [REDACTED], CLSK/KAB/SIE LUCO
Subject: F1
Attachments: FW: Zandvoort; FW: Afspraak Defensie - DGP 20200210; FW: Megavlag project Chinook; FW: Inzet KLu bij F1 Zandvoort 2020

[REDACTED],

Bijgevoegde mails heb ik nog kunnen vinden. Het initiatief lag destijds bij ons, ik heb via via contact gezocht met de sportpromotor die verantwoordelijk was voor de organisatie. Ik heb daar gesprekken gevoerd samen met iemand van CZSK die al eerder in de loop was. C-LSK is te allen tijde in de loop geweest van de plannen, net als DO. In een van de mailtjes kon ik nog vinden dat hij dit 17 februari 2020 met CDS ([REDACTED]) zou bespreken, dit was natuurlijk voor de GP van 3 mei 2020 die niet doorging. Naast de fly-by (en ook vanwege) kregen we als CLSK en Defensie ook de mogelijkheid het evenement te gebruiken voor promotiedoeleinden (Klimtoren Mariniers etc.) en een optreden van het KLu orkest (met [REDACTED]). Een mooie kans om ons als luchtmacht maar ook defensiebreed te laten zien.

Ben graag bereid een en ander nog toe te lichten aan [REDACTED] indien noodzakelijk.

Groet,

[REDACTED]

[REDACTED]
Strategisch Adviseur Luchtvaartzaken

Ministerie van Defensie

Bestuursstaf | Directoraat Generaal Beleid | Directie Materieel, Vastgoed en Duurzaamheid

Plein 4 | 2511CR Den Haag | [REDACTED]

Postbus 20701 | 2500ES Den Haag

Mobiel: [REDACTED] | ✉ [REDACTED]@mindef.nl

Nota bevat informatie die niet openbaar gemaakt kan worden:

☒ NEE ☐ JA, ONDER BETREFFEND KOPJE ☐ JA, VERSPREID OVER MEMO (MARKEER) ☐ JA, GEHEEL

Aan
Van
Afgestemd met

De Staatssecretaris
DGB
CDS, DCO, HDFC, DJZ, CLSK en NLR

TER BESLISSING

Datum
23-08-2021
Onze Referentie
BS 2021018298

Opgesteld door

Aantal bijlagen

1

nota

Kamervragen Van Raan en Vestering (PvdD)

Aanleiding

De leden Van Raan en Vestering (beiden PvdD) hebben schriftelijke vragen gesteld aan de Ministers van Financiën en voor Medische Zorg over mogelijke overheidssteun voor Formule 1 races. De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport antwoordt mede namens de Staatssecretaris van Defensie. De uiterste verzenddatum (formeel) van de beantwoording is 6 september 2021, de stellers hebben gevraagd om een beantwoording ruim voordat het evenement plaatsvindt (3 t/m 5 september).

Geadviseerd besluit

U wordt gevraagd in te stemmen met de beantwoording van vraag 9 en 10.

Kernpunten

Het gros van de vragen gaat over het al dan niet (direct of indirect) financieel ondersteunen door de overheid van de Formule 1 races te Zandvoort. Daarnaast vragen de stellers om af te zien van de overvlucht ('imponievvluchten') met jachtvliegtuigen tijdens de formele opening van de race op zondag 5 september. Zij vragen tevens naar de kosten van deze overvlucht en de uitstoot van broeikasgassen van deze vluchten. Defensie is gevraagd de beantwoording van deze vragen voor haar rekening te nemen (zie vraag 9 en 10 in bijlage).

Contacten tussen Defensie en de Dutch GP (formele naam organisatie) lopen al sinds 2019. Destijds werden, op initiatief van Defensie, plannen gemaakt om in het kader van 75-jaar vrijheid de Formule 1 races van 2020 te ondersteunen tijdens de race op 3 mei. In verband met de COVID-19 crisis is deze race niet doorgegaan. Begin 2021 is opnieuw contact gezocht met de Dutch GP om een zichtbare deelname van Defensie voor de race op 5 september te organiseren.

Alle Formule 1 races kennen een zogenaamd 'nationaal moment' dat vlak voor de hoofdrace plaatsvindt. Dit moment gaat normaliter gepaard met vlagvertoon en het volkslied van het organiserende land. Bij het merendeel van deze momenten wordt daarbij nauw samengewerkt met de strijdkrachten van het desbetreffende land, bijvoorbeeld met deelname van muziekkorpsen en overvluchten van militaire vliegtuigen.

De deelname van Defensie bestaat uit het Orkest van de Koninklijke Luchtmacht, een overvlucht van een viertal F-35's en de vloot- en roadshows van de marine en luchtmacht. Het orkest speelt, in

samenwerking met [REDACTED], het Wilhelmus op de 'start/finish line' vlak voordat de hoofdrace van start gaat. Voor het orkest ligt een grote Nederlandse vlag op de baan. Zodra de laatste tonen van het Wilhelmus klinken zal een formatie van 4 F-35's op 1.000 voet (ca. 300 meter) hoogte over diezelfde 'start/finish line' vliegen. De vloot- en roadshows staan, met personeel, in de 'Fanzone' en houden zich daar bezig met promotie- en wervingsactiviteiten. Voor Defensie is het enerzijds een vorm van eerbetoon aan de Nederlandse vlag en nationale trots. Anderzijds is dit een mogelijkheid voor Defensie om zichtbaar te zijn op een groot nationaal sportevenement waarmee een grote doelgroep van Defensie wordt bereikt. Dit laatste is mede belangrijk gezien het wegvallen van de reguliere open dagen van de defensieonderdelen door de COVID-19 crisis.

De overvlucht van de formatie jachtvliegtuigen wordt binnen het jaarlijkse vliegprogramma van het CLSK geacommodeerd. Er worden geen extra uren toegewezen en er zijn derhalve ook geen extra kosten. De overvlucht veroorzaakt geen toename aan jaarlijkse uitstoot van broeikasgassen.

Toelichting

Financiële overwegingen:

Er zijn geen financiële consequenties aan de beantwoording verbonden.

Juridische overwegingen:

De Stichting Vrienden van Middenduin heeft een voorlopige voorziening aangevraagd bij de Rechtbank te Haarlem om de beschikking die de MLA, namens de Minister van Defensie, heeft afgegeven voor de overvlucht te vernietigen. De zitting staat gepland op 1 september.

Communicatie:

Begin augustus is deelname van Defensie door CLSK bekendgemaakt. Berichten over deze deelname zijn breed opgepakt door de media. Reacties waren overwegend positief.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

N.v.t.

DE DIRECTEUR GENERAAL BELEID

[REDACTED]

**Bureau Secretaris-
Generaal**

Plein 4
MPC 58 B
Postbus 20701
2500 ES Den Haag
www.defensie.nl

Contactpersoon

Art. 10 (2) (e)

_____[@mindef.nl](mailto:_____@mindef.nl)

Verslag Ministerstaf

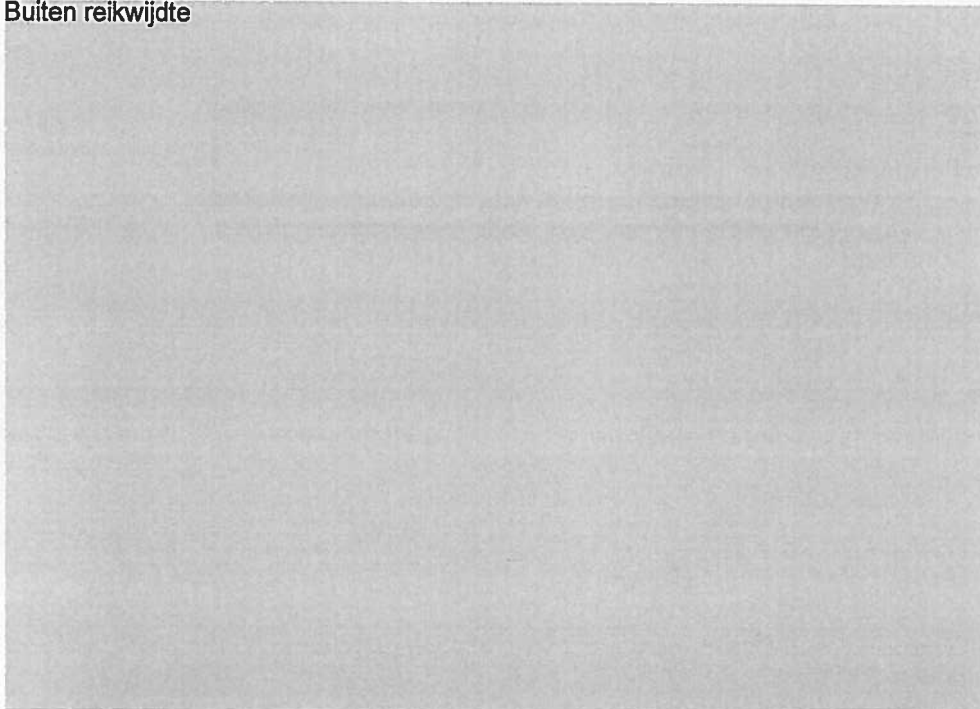
Datum

24 augustus 2021

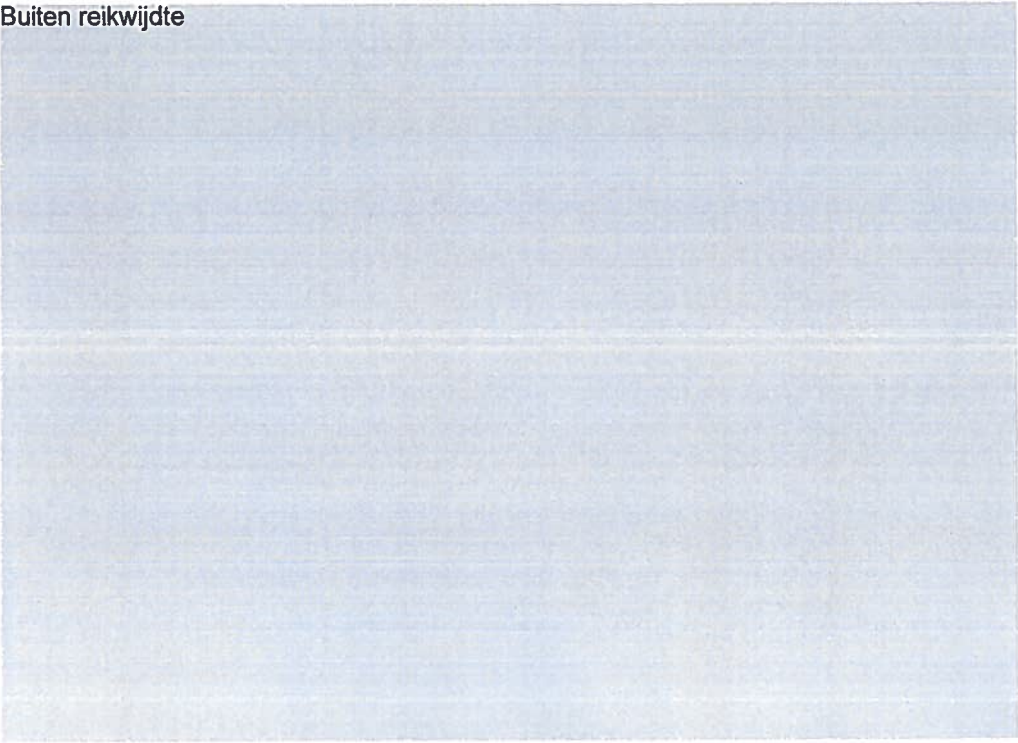
23 augustus 2021, 11:00-13:00

Aanwezig

Minister, stas, SG, PSG, CDS, DGB, HDfC, plv.DJZ, DCo,
DBOA, adviseurs staatssecretaris en minister

1. Buiten reikwijdte**2. Buiten reikwijdte**

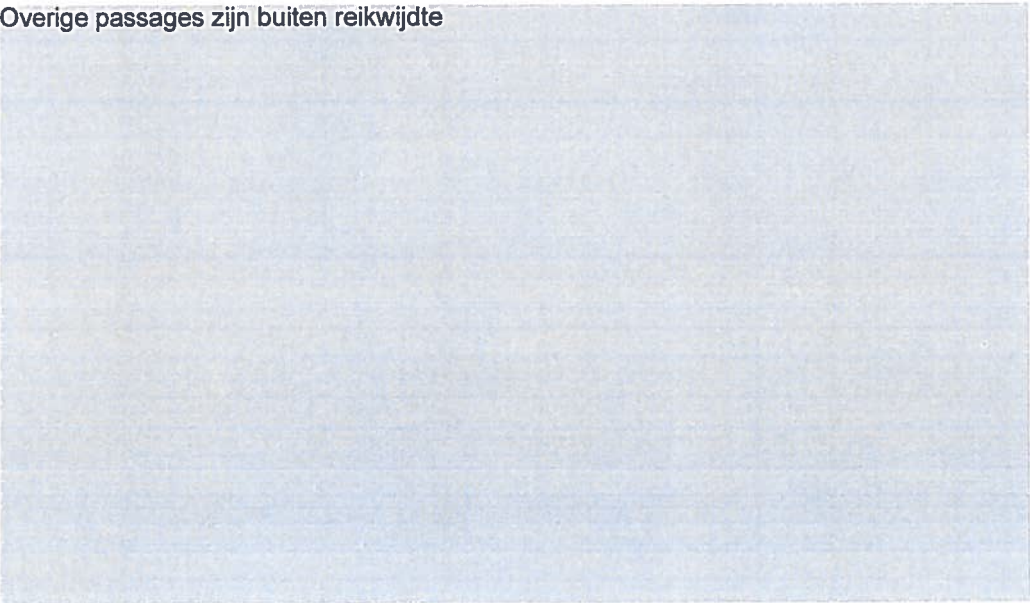
Buiten reikwijdte

DJZ

- Inmiddels zijn vijf bezwaren en een klacht binnengekomen tegen de flypast bij de Formule1 in Zandvoort. 1 september dient de voorlopige voorziening bij rechtbank Haarlem.
 - De ministerstaf besluit dat, in het licht van de ontwikkelingen in Afghanistan en de daarvoor benodigde capaciteit, een flypast ongepast is. De flypast wordt afgelast. **Actie CDS**

Overige passages zijn buiten reikwijdte

[REDACTED]

From: [REDACTED], BS/AL/DGB/DMV/VRZMLAPN
Sent: dinsdag 24 augustus 2021 16:16
To: [REDACTED], BS/AL/DCO; [REDACTED],
 CLAS/OOCL/1CMICO/ST/KCEN
Cc: [REDACTED], BS/AL/DCO
Subject: RE: 20210824 Fly past Zandvoort cx (002)

[REDACTED],

Wel iets completer zo. Het is trouwens niet de 'militaire kapel' maar het Orkest van de Koninklijke Luchtmacht...

[REDACTED]

[REDACTED]
 Strategisch Adviseur Luchtvaartzaken

Ministerie van Defensie

Bestuursstaf | Directoraat Generaal Beleid | Directie Materieel, Vastgoed en Duurzaamheid

Plein 4 | 2511CR Den Haag | [REDACTED]

Postbus 20701 | 2500ES Den Haag

Mobiel: [REDACTED] | ✉ [REDACTED]@mindef.nl

Van: [REDACTED], BS/AL/DCO <[REDACTED]@mindef.nl>

Verzonden: dinsdag 24 augustus 2021 16:13

Aan: [REDACTED], CLAS/OOCL/1CMICO/ST/KCEN <[REDACTED]@mindef.nl>; [REDACTED]

[REDACTED], BS/AL/DGB/DMV/VRZMLAPN <[REDACTED]@mindef.nl>

CC: [REDACTED], BS/AL/DCO <[REDACTED]@mindef.nl>

Onderwerp: RE: 20210824 Fly past Zandvoort cx (002)

Ik probeer [REDACTED] (PA minister) te bereiken, maar dat is nog niet gelukt. Ik wacht daarop. Heb zelf wel iets aan het bericht gesleuteld om het iets meer duiding te geven.

Fly past F1 Zandvoort geannuleerd

Concept

[REDACTED]

From: [REDACTED], CLAS/OOCL/1CMICO/ST/KCEN <[REDACTED]@mindef.nl>
Sent: dinsdag 24 augustus 2021 15:42

To: [redacted] BS/AL/DCO <[redacted]@mindef.nl>; [redacted], BS/AL/DGB/DMV/VRZMLAPN <[redacted]@mindef.nl>

Subject: RE: 20210824 Fly past Zandvoort cx (002)

[redacted], contact geweest met de CDS en dit was de moverende reden. Niets meer.

Hij heeft gekeken naar de huidige situatie en heeft op basis daarvan geoordeeld dat het niet gepast is om het evenement door te laten gaan.

Groet,

[redacted]

Van: [redacted], BS/AL/DCO <[redacted]@mindef.nl>

Verzonden: dinsdag 24 augustus 2021 15:36

Aan: [redacted], CLAS/OOCL/1CMICO/ST/KCEN <[redacted]@mindef.nl>; [redacted], BS/AL/DGB/DMV/VRZMLAPN <[redacted]@mindef.nl>

Onderwerp: RE: 20210824 Fly past Zandvoort cx (002)

Dank [redacted] maar er staat niet echt uitleg bij. Er moet toch een iets bredere motivatie gegeven zijn?

From: [redacted], CLAS/OOCL/1CMICO/ST/KCEN <[redacted]@mindef.nl>

Sent: dinsdag 24 augustus 2021 15:26

To: [redacted], BS/AL/DGB/DMV/VRZMLAPN <[redacted]@mindef.nl>; [redacted], BS/AL/DCO <[redacted]@mindef.nl>

Subject: FW: 20210824 Fly past Zandvoort cx (002)

Et al,

Concepttekst ter goedkeuring CDS. CDS heeft iom Minster gisteren besloten Fly-By te annuleren. C-LSK is op de hoogte gebracht en heeft dit vanmorgen gebriefd (info [redacted]).

Groet,

[redacted]

Van: [redacted], CLAS/OOCL/1CMICO/ST/KCEN

Verzonden: dinsdag 24 augustus 2021 14:56

Aan: [redacted], BS/AL/DS/Kab DS <[redacted]@mindef.nl>

Onderwerp: 20210824 Fly past Zandvoort cx (002)

Kolonel,

Graag akkoord van de CDS betreffende bijgaande tekst over annuleren fly-by Zandvoort.

Na akkoord plaatsen we op Defensie.nl en Twitter.

Mvg,

[redacted]

Sr. Commsadviseur/woordvoerder

Onderwerp: FW: Formule1 en fly past

From: [redacted] BS/AL/DCO <[redacted]@mindef.nl>
Sent: maandag 30 augustus 2021 20:59
To: [redacted] <[redacted]@rtl.nl>
Subject: Re: Formule1 en fly past

Maar je ziet hoe lang dat duurt. Criticasters hadden het over een vliegshow van een uur, maar het is dit.
 Art. 11 [redacted]

Van: "[redacted]" <[redacted]@rtl.nl>
Datum: maandag 30 augustus 2021 om 20:55:40
Aan: "[redacted], BS/AL/DCO" <[redacted]@mindef.nl>
Onderwerp: Re: Formule1 en fly past

Das met heli's only geweest. Nu zouden t 4 F-35's zijn. Check.

From: [redacted]@mindef.nl <[redacted]@mindef.nl>
Sent: Monday, August 30, 2021 8:52:05 PM
To: [redacted] <[redacted]@rtl.nl>
Subject: Re: Formule1 en fly past

Zo ziet dat er uit. 4 jaar geleden bij de Amerikaanse GP in Texas: <https://youtu.be/REVvQA8sbu0>

Van: "[redacted]" <[redacted]@rtl.nl>
Datum: maandag 30 augustus 2021 om 20:45:11
Aan: "[redacted], BS/AL/DCO" <[redacted]@mindef.nl>
Onderwerp: Re: Formule1 en fly past

Ok. Flypast was dus van meet af aan het voorstel. 24 sept 2019 al. Dubbelcheck. Dank.

From: [redacted]@mindef.nl <[redacted]@mindef.nl>
Sent: Monday, August 30, 2021 8:43:48 PM
To: [redacted] <[redacted]@rtl.nl>
Subject: Re: Formule1 en fly past

Nee, in 2019 voorgesteld omdat in 2020 te doen.

Van: "[redacted]" <[redacted]@rtl.nl>
Datum: maandag 30 augustus 2021 om 20:39:18
Aan: "[redacted], BS/AL/DCO" <[redacted]@mindef.nl>
Onderwerp: Re: Formule1 en fly past

Ok. Dus niet meteen in 2019 al voorgesteld. Maar in 2020.

From: [redacted]@mindef.nl <[redacted]@mindef.nl>
Sent: Monday, August 30, 2021 8:10:51 PM
To: [redacted] <[redacted]@rtl.nl>
Subject: Re: Formule1 en fly past

2020 was het jaar van 75 jaar vrijheid. De luchtmacht stelde aan de organisatie voor om in dat jaar een flypast te doen. Vanwege het uitstel is dat dit jaar opnieuw voorgesteld.

Een flypast is dus niet een uitgebreide vliegshow. De toestellen vliegen een keer op 300 meter over het lange stuk waar de auto's voor de start staan opgesteld. Weliswaar spreekt de vergunning volgens mij over 5 kwartier, maar dat is vanwege de veiligheid. Gedurende die periode mag er geen enkel ander vliegtuig in dat vak komen. De flypast boven de baan zou nog geen minuut hebben geduurd.

Van: " [redacted] " <[redacted]@rtl.nl>
Datum: maandag 30 augustus 2021 om 16:11:43
Aan: " [redacted] , BS/AL/DCO " <[redacted]@mindef.nl>
Onderwerp: Re: Formule1 en fly past

Dank. Dit is zeer behulpzaam. Dus idd het initiatief vanuit Defensie. Was toen ook al het voornemen een flypast te doen? Of kwam dat in 2020 pas ter sprake? En indien dit laatste: was dit dan ook vanuit Defensie? Groet weer!

From: [redacted]@mindef.nl <[redacted]@mindef.nl>
Sent: Monday, August 30, 2021 3:53:05 PM
To: [redacted] <[redacted]@rtl.nl>
Subject: FW: Formule1 en fly past

Beste [redacted],

Onderstaand wat navraag mij heeft opgeleverd.

Wie nam het initiatief?

Op 24 september 2019 heeft de Luchtmacht contact opgenomen met de organisatie van de Grand Prix in Zandvoort. De Luchtmacht heeft toen voorgesteld een zichtbare bijdrage te leveren aan het 'nationale moment' dat altijd vlak voor de start plaatsvindt met vlagvertoon en het volkslied van het organiserende land. De gedachte was dat er link bestaat tussen Formule 1 en de Koninklijke Luchtmacht; het gaat om snelheid, veiligheid en geavanceerde techniek. Daarnaast was de eerste Nederlandse Formule 1 coureur (Jan Flinterman in 1952) een beroemde luchtmachtpiloot.

In 2020 zou de Dutch Grand Prix op 3 mei plaatsvinden. In het jaar dat in het teken van 75 jaar Vrijheid stond, twee dagen voor Bevrijdingsdag. Voor Defensie was dit een moment om eer te betonen aan Nederland. De bijdrage zou bestaan uit een flypast (overvlucht) met helikopters en jachtvliegtuigen en zou ongeveer een minuut duren. Een flypast is in andere landen gebruikelijk bij de start van een Grand Prix. Door de COVID-19 crisis is de race in 2020 gecancelled.

Op 9 februari van dit jaar is vanuit de Defensie opnieuw contact opgenomen met de organisatie van de Dutch GP. Er is toen opnieuw afgesproken dat de Luchtmacht een korte flypast zou houden. Tevens werd afgesproken dat het orkest van de Koninklijke Luchtmacht het volkslied zal spelen. Vanwege de situatie in Afghanistan acht defensie op dit moment een feestelijke overvlucht niet op zijn plaats en is dit deel van de ceremonie geschrapt.

Naast een eerbetoon vormde voor Defensie de overvlucht een mogelijkheid om zichtbaar te zijn op een groot nationaal sportevenement, waarmee een grote doelgroep van Defensie kon worden bereikt. Dit laatste is nu extra

belangrijk gezien het wegvallen van de reguliere open dagen van de defensieonderdelen door de COVID-19 crisis. Zichtbaarheid is voor Defensie belangrijk, o.a. in het kader van de werving van nieuw personeel.

De korte overvlucht van de 4 jachtvliegtuigen zou binnen het jaarlijkse vliegprogramma van de luchtmacht worden geacommodeerd. Er werden geen extra uren toegewezen en er zouden derhalve ook geen extra kosten zijn. De overvlucht zou daarmee geen toename aan de jaarlijkse uitstoot van broeikasgassen veroorzaken.

Hoe verliepen de gesprekken?

Beide keren verliepen de gesprekken in een goede sfeer. De organisatie stelde het aanbod van een overvlucht op prijs.

Was er een snel akkoord over de fly past, voorzien in 2020?

Ja, maar er is altijd een voorbehoud vanuit Defensie geweest dat de overvlucht om diverse redenen mogelijk niet door kon gaan (operationeel, beschikbaarheid, weer). Een maand geleden stonden alle seinen nog op groen en is besloten deel te nemen met een vier F-35's. Dat is vorige week dus veranderd.

Met vriendelijke groet,

Defensiecommunicatie

From: [redacted] <[redacted]@rtl.nl>
Sent: dinsdag 24 augustus 2021 17:42
To: [redacted], BS/AL/DCO <[redacted]@mindef.nl>
Subject: Formule1 en fly past

Dag [redacted],

Zoals telefonische even besproken zou ik graag meer zicht krijgen op de contacten die er geweest zijn tussen de organisator van de Dutch GP en het ministerie van Defensie over de zogenoemde fly past.

- Wie nam het initiatief?
- Hoe verliepen de gesprekken?
- Was er een snel akkoord over de fly past, voorzien in 2020?

Corona gooide natuurlijk roet in het eten, maar als ik het goed begrijp, was de afspraak toen ook al snel gemaakt om de fly past een jaar op te schuiven, zoals dit in 2021 weer gebeurt (maar nu wegens Afghanistan en niet wegens corona).

Soms dien ik voor het maken van een reconstructie een Wob-verzoek in, zodat ik aan de hand van documenten een tijdlijn kan maken en zicht kan krijgen op hetgeen tussen partijen gewisseld is. Maar een Wob-verzoek kost tijd, energie, en er zijn te vaak te veel mensen bezig met te veel dingen onleesbaar maken (dit is nadrukkelijk vanuit mijn perspectief ;) dus als er een manier is waarop we daar om heen kunnen, dan graag.

Een tijdlijntje waarmee ik antwoorden heb op de vragen hierboven, is vast sneller gemaakt dan de behandeling van zo'n Wob-verzoek duurt. Misschien is het aan de hand van memo's en notities al snel te maken. Of ik kom gewoon wat lezen en we kijken dan wat openbaar kan en wat niet.

Ik hoor graag,

Met vriendelijke groet,

RTL Nieuws